

UIT DE OUDE DOOS

Karpers in de mist - dit stuk van de Deense allround visser Jens Bursell verscheen jaren geleden in een Engels magazine en het is nooit meer uit m'n gedachten gegaan. Het avontuur en de spanning die het uitademt hadden me meteen in zijn greep en lieten een diepe indruk bij me achter. Het inspireerde me om later ook te gaan vissen op het Afrikaanse continent. Het bracht me op Klaserie en Donaldson dam in Zuid-Afrika en in meer recentere jaren op Bin-el-Ouidane in de Marokkaanse Atlas. En al waren die reizen toch wel avontuurlijk, toch waren ze klein bier in vergelijking met wat Jens tijdens zijn zoektocht naar karper in Oeganda allemaal beleefde! Dat hij er na talloze klippen te hebben overwonnen ten lange leste toch nog in slaagt om er überhaupt een karper te vangen is een wonder op zich! En dan de schoonheid van die spiegel... Op dat ogenblik kon ik mij geen mooiere spiegelkarper indenken.... Dit is het ultieme karperavontuur!!

Alijn Danau

Waarom? - Een verhaal over een karper in de mist

Karpervissen vanuit een kano in hartje Afrika

De regen viel in dikke zware druppels neer op de vruchtbare terrasvormige bergflanken. Velden, bananenplantages en paden waren compleet verlaten. Ik zat rillend en dampend ineengedoken in een hutje dat was opgetrokken van papyrus en hoopte dat de wolken plaats zouden maken voor de zon. Dan had ik tenminste de mogelijkheid om enkele stekken aan te voeren voor ik ging vissen alvorens de nacht viel. De wolken hingen erg laag, ze zweefden boven het water. Tussen slierten van grijs-gauwe nevel zag je eilanden en schiereilanden opdoemen en in de verte kon je vaag de contouren van de bergen onderscheiden die de grens met Rwanda vormden.

In enkele van de reusachtige bomen op het dichtstbijzijnde schiereiland waren een koppel Afrikaanse boomvalken enkele libellen aan het opjagen. Dit met imposante duikvluchten, een sterk staaltje van luchtacrobatiek. Ze zogen mijn ogen een half uur lang richting de horizon. Zonder dat ik er erg in had was de regen opgehouden en de wind toegenomen.

Een amper hoorbaar laagfrequentie gefluit suisde over de mond van het

inmiddels lege flesje Zaire bier dat ik al veel te lang in handen had. Het deed me realiseren dat het tijd was om verder te gaan.

Snel als een bliksemflits had ik m'n spullen klaar en stapte naar m'n kano. Eigenlijk was het niet meer dan een flink uitgeholde houten boomstam. Het materiaal werd aan boord geladen en niet veel later peddelde ik het water op in de richting van een ondiepe baai waar ik al gedurende enkele dagen had gevoerd in de buurt van een papyrusmoeras.

De vallei die pal op de windrichting lag, fungeerde min of meer als een windtunnel en de golven rolden constant over de voorkant van m'n boot. Ondanks het feit dat ik flink peddelde duurde het behoorlijk lang vooraleer ik in de baai aankwam. Voor ik begon met vissen wilde ik eerst nog een rondje maken tot aan de plek waar de rivier in het meer stroomde. Ik wou onderzoeken of ik daar vis kon spotten. Ook wilde ik de daar liggende stekken voorzien van een verse portie maïs.

Een van de stekken bevond zich op de rand van een liewveld vlakbij een schiereiland. Toen ik langsheen de rand van de punt dreef hoorde ik geschreeuw van ergens ver weg. Toen ik opkeek zag ik een man vanuit een andere kano, enkele honderden meters verder roepen en gesticuleren naar me. Ik begreep geen woord van wat hij zei. Ik draaide me om om te kijken naar de bomen in de kant en keek op. In een oogwenk realiseerde ik me plots de ernst van de situatie. Op amper 50 meter van me vandaan zwaaiden luid krakende eucalyptustakken in slow motion heen en weer. De bomen waren meer dan 20 meter hoog.

Met een ongelooflijk knal klapte een boom omver en landde exact op de plek waar ik wou voeren. Hoeveel geluk kan je hebben? Was ik een minuutje later geweest dan had de boom m'n kano in tweeën gespleten.

In de euforie van ontsnapt te zijn aan een ramp ging ik een kijkje nemen en kwam tot de vaststelling dat ik een voorslag van minimum 1000 lbs spiderwire nodig had indien ik daar een vis zou moeten drillen.

De avond zette al in dus maakte ik haast om de rest van de plekken aan te voeren. Ik zag een goeie vis rollen dicht bij één van m'n stekken en dat deed me besluiten om de nacht daar door te brengen.

Spiegelglad

Na het intreden van de duisternis was de wind compleet gaan liggen. Het meer lag er vlak als een spiegel bij. De maan klom zachtjes over de bergen toen ik mijn aas en rigs dropte in de buurt van een drijvend eilandje waar papyrus op groeide. Een handvol korrels maïs werd er achteraan geschoten. Een nevelwaas dobberde als een deken over het papyrusmoeras. Hoog boven het water weerklonk geweeklaag. Ik kon nog vaag de silhouetten van enkele behoorlijke grote vogels ontwaren. Ware het niet dat ik me op de grens van Oeganda en Rwanda in hartje Afrika bevond ik zou hebben gezworen dat het geluid afkomstig was van migrerende canadese ganzen. Met grote spiraalvormige vleugelslagen daalden ze neer en landden vlakbij m'n kano. Tegen het diffuus van groenachtige berg op de achtergrond kon ik nog net de karakteristieke silhouetten van kraanvogels herkennen. Ze hadden besloten om hier de nacht door te brengen.

Doopop na twee en nachten nachten verkenning en vergeefs vissen besloot ik een uiltje te knappen.

Ik werd enkele uren later stijf van de kou wakker met een deken van dauw over me heen. De witte nevel hing als een dik dekbed boven het wateroppervlak. Het licht van de sterren boorde zich zwakjes tussen verstrooide stukjes wolk en de heilige hemel. Met een wazige blik keek ik om me heen, zakte zachtjes achteruit en keek recht in de volle maan. Ik wist niet wat ik zag... Ervan overtuigd dat het aanzicht deels werd veroorzaakt door m'n nog waterige slaapogen draaide ik snel een sigaretje in de hoop weer klaar te zien, maar alles bleef hetzelfde. Rond de maan was duidelijk een ring te zien. Zo'n band van circa 2 kilometer in diameter, het leek wel alsof de witachtige ring was getekend via een gigantische passer. Alles rondom me was stil en baadde in een ongelooflijke rust. Het vuur van het dorp aan de overkant van het meer was gedoofd. Sprakeloos aanzag ik het fenomeen en stak een kaars aan zodat ik m'n camera kon zoeken. Ondanks de weinige ruimte in de boot slaagde ik er net in om de camera op de driepoot te zetten in de hoop wat breedhoekbeelden te schieten via shutter-speed. Na een minuut of tien begonnen wolken en mist doorheen de ring te dringen. Ze zwollen aan en werden fel verlicht. Ik had sterk de neiging om naar het dorp te peddelen om mezelf ervan te overtuigen dat ik niet de enige was die de ring had gezien. Net op dat ogenblik hoorde ik het geluid van opspringend water onmiskenbaar veroorzaakt door een karper. Dat maakte de beslissing makkelijk. Na enkele uren over het meer te hebben gestaard viel ik tenslotte in slaap.

Doordrenkt in de boot

Enkele uren later werd ik wakker van de motregen op het water. Ik trok de poncho over me heen en probeerde aan iets anders te denken. De motregen veranderde al gauw in dikke druppels en in geen tijd lag ik in een met water gevulde boot. Doorheen een gaatje in de poncho droop het water in m'n nek. Net onder de huid van m'n keel voelde ik het stekende en kloppende gewriemel. Ik had een gezwel veroorzaakt door een soort made die zich een weg trachtte te eten doorheen m'n huid. Half in slaap, half wakker stelde ik mezelf de vraag die zovele vissers zich op een bepaald moment stellen: waarom?? Na het ruim overdenken van deze existentiële vraag begon ik het opnieuw grappig te vinden en viel uiteindelijk in slaap.

Ik werd wakker van een geluid dat ik in verband bracht met een dompelende karper. De regen was gestopt en de wolken verdwenen. In de hoop springende karpers te zien tuurde ik over het meer. Enkele minuten later hoorde ik precies hetzelfde geluid. Dit keer kon ik het traceren, het kwam van vlakbij m'n boot en nu kon ik in het licht van de maan zien dat het veroorzaakt werd door een otter met een kreeft in z'n klauwen. Zich niet bewust van mijn aanwezigheid smakte hij luidruchtig en smulde hij de delicatessen met veel vertoon op. Hij krabde zich op de buik en verdween weer onder water. Wat verderop bij een lievelid doken er plots drie otters tegelijk op. Het waarom van eerder die nacht was nu overduidelijk, daarom dus!!

Eindelijk een Afrokarper

Vastbesloten om wakker te blijven stak ik een kaars aan, plaatste die op de bodem van de boot en maakte een kop dampende koffie. Een vloot van duizenden vuurvliegjes zweefden over de papyrus moerassen en werden achternagezeten door vleermuizen. Ik staarde langdurig in het licht van m'n kaars en kwam in een soort van meditatieve bewustzijnsvorm.

Op dat moment hoorde ik de Baitrunner lopen en vloog de lijn er in full speed af. Ik dook naar de hengel en maakte contact met de vis.

De vis, die een pop-up maïskorrel nam die recht van het lood gevestigd werd ging er tegen een onvoorstelbaar tempo vandoor. De ruk op de hengel was zo hard dat ik bijna m'n evenwicht verloor en bijna de kano deed kapseizen!

De vis zette koers naar het dichtstbijzijnde bed van waterlilies. Er stond een catastrofe te gebeuren. Door hard tegendruk te zetten kon ik hem net voor hij ze had bereikt keren en de andere richting laten uitzwemen. Nu zwom hij zonder zich ergens wat van aan te trekken in de richting van het papyrusmoeras. Daar dreigde een ander gevaar. Indien zijn vlucht zich doorzette riskeerde ik dat hij verstrikt raakte onder en tussen de vele boomwortels die vanonder de drijvende eilandjes naar de bodem krioelden. Koortsachtig maakte ik de touwen los waarmee m'n boot vastlag en peddelde richting het papyrusmoeras. Na heel wat gedoe kreeg ik de vis uiteindelijk opnieuw in open water. Sneller dan ik me kon realiseren werd ik door een vernieuwde versnelling van de vis opnieuw weggetrokken. Verder en verder het open water op. Na enige tijd bevond ik me op zo'n 100 meter verwijderd van het strandje. Zonder anker of touw was het nagenoeg onmogelijk om de situatie onder controle te krijgen. De vis plaatste uithaal na uithaal en deed de boot in rondjes draaien. Het leek een eeuwigheid te duren. Voor de eerste keer in mijn leven voelde ik precies hoe het moest zijn om een klein dobbertje te zijn dat verankerd was aan een 3 ponds wilde karper die net in de duivelse ogen van een 200 ponds meerval had gekeken!

Eindelijk begon de vis tekenen van zwakte te vertonen en kwam een eerste keer naar de oppervlakte. Omdat alles nogal à l'improvist was gegaan had ik geen landingsnet bij me dus moest ik de vis ook nog eens met de handen zien te landen. Vraag me niet hoe ik daar uiteindelijk ben in geslaagd, maar het had evengoed gekund dat ik met de hengel tussen m'n tanden, benen in spreidstand op een kapseizende boot overboord was geslagen...

High van geluk vanwege m'n eerste afrokarper kon ik met behulp van m'n kaarslicht de schitterende, gespierde spiegelkarper wegen. Hij woog 12 kg. De vis werd gezakt en voldaan met het resultaat pakte ik alles in en peddelde ik naar het papyrusmoeras. De maan zakte langzaam weg achter de bergen en stilletjesaan begon de dag. Met een zwak geritsel kwam er zwarte ral te voorschijn en sprong op de rand van de nu waggelende boot. Onvoorbereid op de situatie balanceerde hij op z'n lange

High van geluk vanwege m'n eerste afrokarper

rode poten en kwam tot op armlengte van de emmer met maïs. In een berekende oogopslag zag hij dat de machete ver genoeg bij z'n eigenaar vandaag lag, sprong hij in de emmer en deed zich tegoed aan het lekkers. Op de rand van de papyruseilandden flitsten Malachite ijsvogels als blauwe bliksems door de lucht en in het water op jacht naar kleine cycliden.

Bananenbier en info over het meer

Er was flink wat rumoer in het dorp toen ik aankwam met de vis om foto's te nemen. Deze karper was de eerste ooit die er met hengel en haak was gevangen. De vangst werd op gepaste wijze gevierd met een jerry-can bananenbier van 10 liter.

Bunyonyi Lake ligt op een hoogte van 2,3 km en is omgeven door terrasvormige bergen. Het ligt op enkele km van Kabale in West Oeganda. Het meer is circa 40 km lang en heeft dieptes tot 40 meter. Er zijn ontelbaar veel baaien en riviermondingen die vanuit de bergen in het meer stromen. De vissen werden uitgezet in de jaren '60 van vorige eeuw en groeien er voortreffelijk. Door het relatief koele klimaat op deze hoogte is het risico op een te grote natuurlijk reproductie eerder klein. De grootste vis die ik er zag woog circa 20 kg, maar volgens de locals zijn er al karpers tot 30 kg gevangen met netten.

Er zijn slechts 2 wegen die naar het water leiden en de enige manier om bij de inhammen en baaien te raken zijn boten. Relatief goedkoop te huren vervoer, tenminste als je wat over onderhandelingskunsten beschikt. De beste stekken zijn de ondiepere inlets (riviermondingen) waar papyrus groeit. Men kan er echter vaak enkel vissen vanuit de boot. Op enkele plekken is het ook mogelijk om vanaf de oever te vissen, maar dan moet je onderhandelen met de plaatselijke boeren over de prijs. Er is zelfs een camping te vinden op Bushara island en Bwama Island.

Mocht je interesse hebben in plaatselijke delicatessen - kreeft van het meer - dan kan ik je het restaurant op Bushara Island aanraden!

Hoe er te komen

Vanaf Entebbe luchthaven kan je een bus nemen naar Kampala en Mbarara tot Kabale. De trip kan op één (lange) dag worden gemaakt. In Kabale is het Visitors hotel, naast de taxi-parking de beste keuze voor een goedkope overnachting met een goede service. Mocht je liever een iets luxueuzer hotel willen dan kan ik je White Horse Inn aanraden.

Maïs, bonen en andere partikels kan je spotgoedkoop vinden op de markt van Kabale. Als je van plan bent om te vissen vanuit een boot dan hoef je geen bivvy en bedchair mee te zeulen. Breng een waterdichte slaapzak of een waterdichte poncho mee. In Oeganda zijn geen hengel-sportwinkels dus je kan er ook niks kopen!

Vanaf Kabale kan je ofwel de laatste 7 km stappen of vervoer regelen.

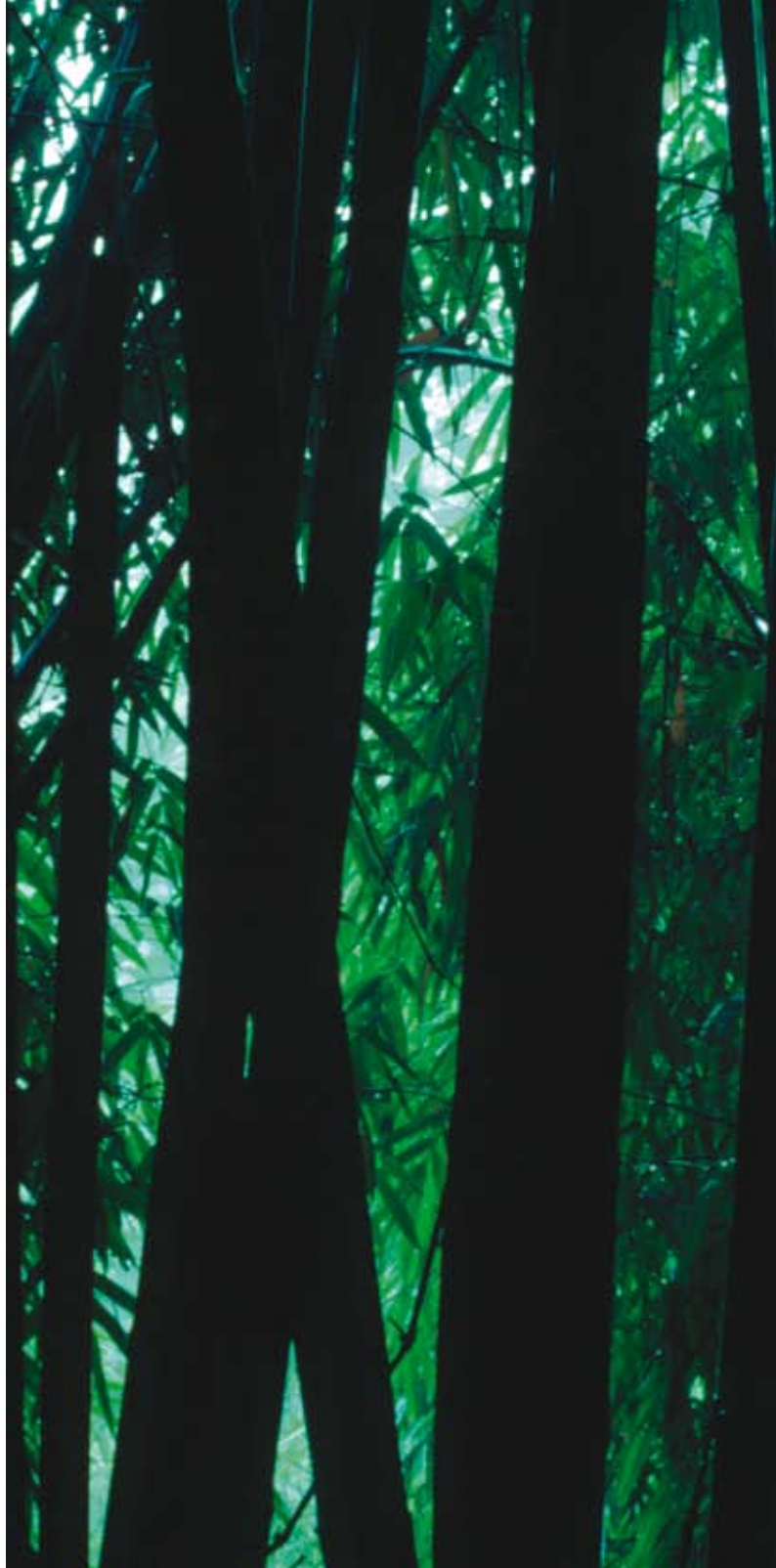
Berggorillas

Een must voor elke natuurliefhebber is het fantastische regenwoud. Op enkele uren rijden van Lake Bunyonyi ligt Bwindi Forest waar berggorillas leven. Je kan een trektocht boeken voor 120 dollar via Uganda National Parks in Kampala. Mis dit niet, het is een beleving die je nooit meer zal vergeten! Je kan ook de gorillas van de Virunga vulkaan aan de noordkant van het meer bezoeken. Dit kan zowel van de kant van Oeganda (Mgahinga Nat. Park) als aan de andere kant van de grens in Congo (Djorma). Deze laatste is de plek waar Dianne Fossey jarenlang de gorilla's bestudeerde en waar ze 'Gorillas in the Mist' schreef, dat later werd verfilmd met Seagourney Weaver in de hoofdrol.

Lake Bunyonyi is niet de plek waar je in een sessie massa's vijftigers zult landen, maar als je in je queeste naar karpers en avontuur op zoekt bent naar de ultieme ervaring probeer dan deze plek in Oost-Afrika eens!

Jens Bursell - vertaling Alijn Danau

Zie ook Jens' website: www.bursell.dk waar veel gelijkaardige stuff te lezen valt!

Gorillajong